

STRANDA KOMMUNE KONTROLLUTVALET

Kopi til ordfører, rådmann og revisjon

Medlemene av kontrollutvalet

INNKALLING TIL MØTE I STRANDA KONTROLLUTVAL

Tirsdag 2. mars 2021 kl. 18.00 i teams.

SAKLISTE:

- Sak 01/21 Godkjenning av møteboka frå møte i Stranda kontrollutval 02.11.2020
- Sak 02/21 Meldingar til Stranda kontrollutval
- Sak 03/21 Orientering om budsjettendring investeringsbudsjett 2020 ved rådmann
- Sak 04/21 Interimrevisjon ved oppdragsansvarleg revisor Kathrin Haram
- Sak 05/21 Prosjektplan for forvaltningsrevisjon
- Sak 06/21 Kommunal internkontroll
- Sak 07/21 Årsmelding 2020 Stranda kontrollutval

Eventuelt

Dersom det er vanskeleg å møte, gje melding på telefon 926 11735 til dagleg leiar eller e-post bjorn.tommerdal@sksiks.no.

Helge Kvame
leiar
(sign.)

GODKJENNING AV MØTEBOKA FRÅ MØTE I KONTROLLUTVALET 2. NOVEMBER 2020

MØTEBOK

Møtedato 02.11.2020 kl. 18.00
Møtestad: møterom Øyna 3. etasje rådhuset

Møtet vart leia av: Helge Kvame
Elles til stades: Eva Rinde Habostad, Per Ingebrigt Karbø, Anne Melgaard Tårn og Vebjørn Skog.
= **5 voterande**

Frå kontrollutvalsekretariatet møtte dagleg leiar Bjørn Tømmerdal.
Frå kommunerevisjonen møtte oppdragansvarleg revisor Kathrin Haram og forvaltingsrevisor Kurt Løvoll.
Frå administrasjonen møtte rådmann Åse Elin Hole og konstituert økonomisjef Arne Krohn.

Det var ingen merknader til innkalling og sakliste. Vebjørn Skog ønskte å ta opp eit spørsmål under eventuelt.

SAK 16/20 GODKJENNING AV MØTEBOK FRÅ MØTE I STRANDA KONTROLLUTVAL 08.09.2020

Sakspapir frå sekretariatet datert 26. oktober 2020

Kontrollutvalet sitt samrøystes vedtak:

Møteboka frå møte 08. september 2020 blir godkjent.

SAK 17/20 MELDINGAR TIL STRANDA KONTROLLUTVAL
--

Sakspapir frå sekretariatet datert 26. oktober 2020

Kontrollutvalet sitt samrøystes vedtak:

Kontrollutvalet tek meldingane til vitande.

SAK 18/20 PRESENTASJON AV REVISJONSPLAN 2020

Sakspapir frå sekretariatet datert 26. oktober 2020

Kontrollutvalet sitt samrøystes vedtak:

Stranda kontrollutval tek framlagte revisjonsplan 2020 til vitande

SAK 19/20 OPPFØLGING AV KOMMUNESTYRET SITT VEDTAK OM PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON.

Sakspapir frå sekretariatet datert 26. oktober 2020

Kontrollutvalet sitt samrøystes vedtak:

Stranda kontrollutval bestillar ein prosjektplan innanfor temaet «vass- og avløpssystemet i Stranda kommune» som grunnlag for ein forvaltningsrevisjon rapport. Prosjektplanen skal leverast på neste møte i Stranda kontrollutval (planlagt til måndag 8. februar 2021) og være grunnlaget for bestilling av endeleg rapport.

SAK 20/20 PLAN FOR EIGARSKAPSKONTROLL FOR STRANDA KOMMUNE

Sakspapir frå sekretariatet datert 26. oktober 2020

Kontrollutvalet sitt samrøystes vedtak:

Kontrollutvalet sluttar seg til det framlagte forslag til plan for eigarskapskontroll for perioden 2020 – 2023.

Saka sendast kommunestyret med slik innstilling til vedtak:

1. Kommunestyret vedtar plan for eigarskapskontroll 2020-2023. Første prioritet bør vere å få utarbeid ei oppdatert eigarskapsmelding for Stranda kommune i tråd med ny kommunelov. Kontrollutvalet bør vente med bestilling av eigarskapskontroll til denne meldinga er vedtatt.
2. Kontrollutvalet får fullmakt til å gjere endringar i planen. Ei slik eventuell justering av planen bør bygge på eventuelle endringar i risikobiletet og dei signal som kjem fram i eigarskapsmeldinga.
3. Kontrollutvalet bør prioritere å være med på eigarskapskontrollar som blir initiert av andre kontrollutval i selskap som ein eig saman.

Sakspapir frå sekretariatet datert 26. oktober 2020

Kontrollutvalet sitt samrøystes vedtak:

Kontrollutvalet i Stranda kommune vedtar følgande møter for kalenderåret 2021:

måndag 8. februar, måndag 22. mars, måndag 31. mai, måndag 6. september, måndag 1. november

Eventuelt:

Vebjørn Skog tok opp spørsmålet om einingsleiar kultur si rolle i den nye kammermusikkfestivalen som er under planlegging i Geiranger. Han var uroleg for moglege rolle blandingar og spørsmålet om habilitet og tilliten til ein tenestmann sin upartiskheit. Rådmannen svarte på nokre punkt og viste til samtale med ordførar. Kontrollutvalet ønskjer ei nærare utgreiing om dette på neste møte. Sekretariatet vil følgje opp dette spørsmålet.

Møtet var slutt kl. 19.15

Helge Kvame leiar	Per Ingebrigt Karbø nestleiar	Eva Rinde Habostad medlem	Anne Melgaard Tårn medlem	Vebjørn Skog medlem
(sign.)	(sign.)	(sign.)	(sign.)	(sign.)

Stranda kontrollutval

Saksgang: kontrollutvalet
Saks nr.:02/21

Møtedato: 2. mars 2021
Sakshandsamar: Bjørn Tømmerdal

MELDINGAR TIL KONTROLLUTVALET

Melding nr. 1	vedtak Stranda kommunestyre sak 129/20 plan for eigarskapskontroll
Melding nr. 2	møteplan 1. halvår 2021 Stranda kommune
Melding nr. 3	tilbud om konferanse i regi av FKT (forum for kontroll og tilsyn)

Tilråding til vedtak:

Stranda kontrollutval tek meldingane til vitande.

Melding om vedtak

Sunnmøre Kontrollutvalssekretariat IKS
Postboks 7881 Spjelkavik
6022 ÅLESUND

Vår ref.:
2020001593- 2

Dykkar ref.:

Arkiv:

Dato:
12.11.2020

Vedtak - Plan for eigarskapskontroll for Stranda kommune

Det er gjort følgjande vedtak i saka:

11.11.2020 KOMMUNESTYRET 129/20

Stranda kommunestyre sluttar seg til det framlagte forslag til plan for eigarskapskontroll for perioden 2020 – 2023.

1. Kommunestyret vedtar plan for eigarskapskontroll 2020-2023. Første prioritet bør vere å få utarbeid ei oppdatert eigarskapsmelding for Stranda kommune i tråd med ny kommunelov. Kontrollutvalet bør vente med bestilling av eigarskapskontroll til denne meldinga er vedtatt.
2. Kontrollutvalet får fullmakt til å gjere endringar i planen. Ei slik eventuell justering av planen bør bygge på eventuelle endringar i risikobiletet og dei signal som kjem fram i eigarskapsmeldinga.
3. Kontrollutvalet bør prioritere å være med på eigarskapskontrollar som blir initiert av andre kontrollutval i selskap som ein eig saman.

Med vennleg helsing
Stranda kommune

Evelyn Omenås
Saksbehandlar

Dette brevet er godkjent elektronisk i Stranda kommune og har derfor ikkje signatur.

Møteplan 1. halvår 2021

STRANDA KOMMUNE

Organ	Møtedag	KL.	Jan	Febr	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Aug.
Dialogmøte (KOM og ADM) Kommunestyret	Onsdag	09:00					5.			
	Onsdag	15:00	27.	24.	24.	28.	26.	23.		25.
Formannskapet	Måndag	15:00		15.	15.	12.	10.	21.		16.
	Tysdag	15:00	19.							
Helse, oppvekst og kulturutvalet	Tysdag	15:00		9.	9.		4.	15.		
Miljø og kommunalteknikk Planutval	Torsdag	15:00	21.	18.	18.	22.	20.	17.		19.
Eldrerådet	Måndag	14:00			8.			7.		
Råd for menneske med nedsett funksjonsevne	Måndag	16:00			8.			7.		
Arbeidsmiljøutvalet	Fredag	09:00		19.				11.		
Kontrollutvalet	Måndag	16:00		8.	22.		31.			
Stranda Hamnevesen KF	Torsdag	15:00		25.		8.				
	Onsdag						19.			
	Tysdag							22.		

MØTEPLAN MØRE OG ROMSDAL FYLKESKOMMUNE 1. HALVÅR 2021:

Fylkestinget: 19-20/4, 14-15/6

Fylkesutvalet: 25/1, 22/2, 22-23/3, 31/5, 1/6, 28/6, 30/8

Samferdselsutvalet: 3/2, 3/3, 4/5, 9/6

Utbyggingsutval for bygg og vegsaker: 8/2, 21/4, 19/5, 23/8

Fagkonferanse og årsmøte 2021

Velkommen til fagkonferansen 2021, 1.-2. juni

FKT planlegger med at den årlige fagkonferansen og årsmøtet arrangeres som en fysisk samling. Alternativet er å lage en digital produksjon som strømmes/sendes direkte til deltakerne. Deltakeravgiften vil da blir betraktelig redusert. Opplysninger om eventuelle endringer legges ut fortløpende.

[Scandic Parken, Ålesund](#)

Om programmet:

- Statsforvalteren i Møre og Romsdal åpner konferansen og det er naturlig at hun vil komme inn på samordning av statlige tilsyn og forvaltningsrevisjon
- Vi satser på noe gjenbruk fra programmet fra juni 2020, blant annet om roller og rolleforståelse i den kommunale egenkontrollen. Innlederne er fra fylket: ordfører, kommunedirektør og kontrollutvalgsleder.
- Kommunalt barnevern i et internasjonalt søkelys
- Habilitet i kommuner – kan vi snakke om rollekarusell? Saker som har vært omtalt i media
- Eierskapskontroll og kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskap og årsberetning

(Hele programmet blir lagt ut her når det er klart)

Om årsmøtet

Kveldsprogrammet

Godt gjemt i en av de få bydelene av Ålesund sentrum som overlevde bybrannen i 1904, i en oase av byhistoriske bygninger – i en nedlagt tranfabrikk i Molovegen, finner vi Teaterfabrikken. Du kan glede deg til en utfukt til teaterfabrikken [“Fabrikken med kultur på samlebåndet”](#). Her skal vi oppleve [Serveringsteateret](#)

Konferanseavgift:

- Kr 6 900, (Ikke medlem kr 7 300)

8 av 45

- Kr 5 500 uten overnatting (Ikke medlem kr 5 900)
- Ekstra overnatting fra 31. mai -1. juni 2021: Kr 1 395

Påmelding innen 6. april

Ved å melde deg på konferansen, samtykker du i at vi kan beholde dine personlige data så lenge det er behov knyttet til dette arrangementet.

Påmelding

Kommune/selskap

Organisasjonsnummer EHF *

Postnummer *

Poststed *

Ressursnummer e.l. (som ref. på faktura)

E-post

☐ Er medlem i FKT

Deltaker

Fornavn *

Etternavn *

Epost *

Mobil

Tilleggsopplysninger, allergier ol.

Ønsket deltakelse *

Send

Saksgang: kontrollutvalet
Saks nr.: 03/21

Møtedato: 2. mars 2021
Sakshandsamar: Bjørn Tømmerdal

ORIENTERING OM BUDSJETTENDRING INVESTERINGSBUDSJETT 2020 VED RÅDMANN.

Vedlegg: brev frå Stranda kommune datert 4. januar 2021 og utskrift av sak og vedtak gjort av kommunestyret i deira møte 16. desember 2020.

Bakgrunn:

Kontrollutvalsekretariatet fekk 5. januar 2021 melding frå Stranda kommune signert økonomisjef Arne Krohn. Meldinga gjaldt vedtak gjort av Stranda kommunestyre i deira møte 16. desember 2020 i sak 139/20 om budsjettendring investeringsprosjekt 2020.

I punkt 2 i vedtaket gjorde kommunestyret følgjande samrøystes vedtak:

«Kommunestyret ber kontrollutvalet sjå på grunnlaget til korleis sakene i sak 139/20 har blitt til»

For å forstå oppdraget og bestillinga frå kommunestyret tok sekretariatet seg tid til å sjå handsaminga av sak 139/20 på kommunen sin eigen web TV. Diverre var siste del av handsaminga og sjølve voteringa ikkje tilgjengeleg på web TV (frå etter pausen med ordførarskifte) og dette gjorde spesielt punkt 2 i vedtaket noko uklart. Sekretariatet fekk elles ei grei innføring og oversikt over ordskiftet og synspunkta som kom fram under debatten.

Sekretariatet var framleis usikker på kva kommunestyret eigentleg ønskjer at kontrollutvalet skal sjå nærare på. Det blei difor tatt kontakt med både leiar av politisk sekretariat i Stranda kommune og leiar av kontrollutvalet på telefon. Ingen av desse samtalan gav noko klar formeining av sjølve oppdraget som var gjeven til kontrollutvalet. Vidare vart vedtaket diskutert med Kurt Løvoll i kommunerevisjonen for å få deira synspunkt.

Det blei så tatt kontakt med økonomisjef Arne Krohn som hadde sendt vedtaket, for å forsøke å få avklart kva som låg i bestillinga frå kommunestyret. I samtalen med Krohn blei det klart at det var fleire høve knytt til sak 139/20 som hadde «uroa» kommunestyret.

- Saka burde vore handsama i utvala (HOK var nemnd)
- Kommunestyret burde vore sterkare involvert i saka om fiberutbygging
- Fleire saksopplysningar om kvart enkelt prosjekt som var foreslått i budsjettreguleringa
- Sterkare politisk forankring i foreslegne prosjekt

Sekretariatet blei også gjort kjent med at dei tre siste opprinelege prosjekta i forslaget frå rådmannen var tatt ut av vedtaket. Desse skulle kome tilbake til formannskapet og kommunestyret med ei grundigare saksførebuing.

Vurdering:

Grunnlaget for arbeidet med budsjettendring er heimla i kommunelova § 14-5, Årsbudsjett, bindande verknad og budsjettstyring.

Kommunedirektøren har det øvste administrative ansvaret for økonomiforvaltninga og dermed ansvar for at dei ansvarlege folkevalde organa, formannskap og kommunestyre blir varsla ved svikt i føresetnader for årsbudsjettet, slik at arbeidet med budsjettendring kan starte. Dette gjelder også om ein skal omdisponere eventuelle mindreforbruk. Etat leiarar kan være gjeven dette ansvaret innanfor sitt saksområde. Kommunen sitt eget reglement for sakshandsaming av denne type sakar vil også kunne sei noko om det er andre organ enn formannskapet og kommunestyret som skal involverast.

Sekretariatet har bedt rådmannen kome til kontrollutvalet sitt møte 2. mars 2021 for å klargjere nærare om arbeidet kring sak 139/20. Sidan dette er eit samrøystes vedtak frå Stranda kommunestyre bør kontrollutvalet gjere ei grundig tilnærming til saka og vurdere korleis ein rapporterer sitt arbeide tilbake til kommunestyret.

Med ei slik orientering frå rådmannen vil kontrollutvalet få god høve til å stille spørsmål for å mogleg avdekke om det har vore «kritikkverdige» ting som kunne vært gjort annleis i denne saka. Med bakgrunn i denne orienteringa kan altså kontrollutvalet gjere seg opp ei meining om korleis saka handterast vidare og rapporterast tilbake til Stranda kommunestyre.

Saka leggst fram i denne omgang utan tilråding til vedtak og må sjåast på som ei orienteringssak. Kontrollutvalet kan etter orienteringa sjølv fremme forslag til vedtak som sei noko om vidare saksgang.

Bjørn Tømmerdal
Dagleg leiar
Sunnmøre kontrollutvalsekretariat IKS

Stranda kommune

Staben

Saksbehandlar: Arne Krohn

Melding om vedtak

Sunnmøre Kontrollutvalssekretariat IKS
Postboks 7881 Spjelkavik
6022 ÅLESUND

Vår ref.:
2020000603- 13

Dykkar ref.:

Arkiv:
K1 - 153

Dato:
04.01.2021

Vedtak - Budsjettendring investeringsprosjekt - 2020

Det er gjort følgjande vedtak i saka:

16.12.2020 KOMMUNESTYRET 139/20

1. Stranda kommunestyre godkjenner omdisponering av investeringsmidlar slik:
Prosjekt 2901 Sunnylvn barnehage, brannvarsling - kr. 75 500 inkl. mva
Prosjekt 3022 Stranda disktrikt tryggleiksalarmer - kr. 150 500 inkl. mva
Prosjekt 6177 Hevsdalen høgdebasseng - kr. 61 500 inkl. mva
Nytt prosjekt Nibbedalen, kjøp av fiberrør - kr. 750 000 inkl. mva

Pkt. 1 Vedtak med 19 mot 5 røyster

2. Kommunestyret ber kontrollutvalget sjå på grunnlagt til korleis sakene i sak 139/20, har blitt til.

Vedtak samrøystes

Med vennleg helsing
Stranda kommune

Arne Krohn
Økonomisjef

Dette brevet er godkjent elektronisk i Stranda kommune og har derfor ikkje signatur.

Vedlegg:		
Dok.dato	Tittel	Dok.ID
04.01.2021	Budsjettendring investeringsprosjekt - 2020	289192

STRANDA KOMMUNE

SAKSPAPIR

SAKSGANG

Styre, råd, utval	Møte dato	Saknr
FORMANNSKAPET	16.12.2020	149/20
KOMMUNESTYRET	16.12.2020	139/20

Saksansvarleg: Rådmann Åse Elin Hole		
Saksbehandlar: Arne Krohn	Arkiv: K1 - 153	Arkivsaknr 20/603

Budsjettendring investeringsprosjekt - 2020

Rådmannen si tilråding:

Stranda kommunestyre godkjenner omdisponering av investeringsmidlar slik det går fram av saksframstillinga.

16.12.2020 FORMANNSKAPET

Møtebehandling

Tilråding til kommunestyret med 5 mot 2 røyster

FOR- 149/20 Vedtak:

Stranda kommunestyre godkjenner omdisponering av investeringsmidlar slik:

Prosjekt 2901 Sunnylvn barnehage, brannvarsling - kr. 75 500 inkl. mva

Prosjekt 3022 Stranda disktrikt tryggleiksalarmer - kr. 150 500 inkl. mva

Prosjekt 6177 Hevsdalen høgdebassen - kr. 61 500 inkl. mva

Nytt prosjekt Nibbedalen, kjøp av fiberrør - kr. 750 000 inkl. mva

16.12.2020 KOMMUNESTYRET

Framlegg frå Ole Jørgen Sve

Saka vert utsett

Framlegget fekk 5 røyster

Framlegg under møte

Framlegg frå Frank Sve

Kommunestyret ber kontrollutvalget sjå på grunnlagt til korleis sakene i sak 139/20, har blitt til.

Samrøystes

Møtebehandling

Arild Ringdal ugild i sak 139/20

Vedtak

KOM- 139/20 Vedtak:

1. Stranda kommunestyre godkjenner omdisponering av investeringsmidlar slik:

Prosjekt 2901 Sunnylven barnehage, brannvarsling - kr. 75 500 inkl. mva

Prosjekt 3022 Stranda disktrikt tryggleiksalarmer - kr. 150 500 inkl. mva

Prosjekt 6177 Hevsdalen høgdebasseng - kr. 61 500 inkl. mva

Nytt prosjekt Nibbedalen, kjøp av fiberrør - kr. 750 000 inkl. mva

Pkt. 1 Vedtak med 19 mot 5 røyster

2. Kommunestyret ber kontrollutvalget sjå på grunnlagt til korleis sakene i sak 139/20, har blitt til.

Vedtak samrøystes

SAKSUTGREIING

Bakgrunn for saka

I investeringsbudsjett for 2020 er det prosjekt som er overbudsjettet. Rådmann kjem derfor med forslag om å gjere endringar innanfor vedteken ramme for investeringar i 2020.

Saksopplysningar

I investeringsbudsjett for 2020 er det 2 prosjekt som ein ikkje vil bruke opp budsjettet ramme pr. prosjekt.

Dette gjeld:

Prosjekt 4022 Storfjord Kulturhus, Måling

Rest kr. 801 000 inkl. mva

Prosjekt 5153 Brannbil Stranda.

Rest kr. 2 889 500 inkl. mva

Totalt til omdisponering

kr. 3 690 500 inkl. mva

Forslag til omdisponering:

Prosjekt 2901 Sunnylven barnehage brannvarsling

kr. 75 500 inkl. mva

Prosjekt 3022 Stranda distrikt tryggleiksalarmer

kr. 150 500 inkl. mva

Prosjekt 6177 Hevsdalen høgdebasseng

kr. 61 500 inkl. mva

Nytt prosjekt Nibbedalen; kjøp av fiberrør

kr. 750 000 inkl. mva

Nytt prosjekt Oppstart arbeid/prosjekt

kryss Langøyilvegen

kr. 1 216 000 inkl. mva.

Hytte og mast mobildekning Nibbedalen

kr. 1 125 000 inkl. mva.

Nytt prosjekt: Skilting av vegnamn

kr. 312 000 inkl. mva.

Totalt omdisponert

kr. 3 690 500 inkl. mva

Når det gjeld prosjekt 2901, 3022 og 6177 er dette avlutta prosjekt som har fått tilleggskostnader som treng budsjettdekning i inneverande år.

Kjøp av fiberrør i Nibbedalen er for å legge til rette for Telenor ASA si fiberutbygging samt andre som i framtida vil bygge ut breiband eller mobil i Nibbedalen. Røra er lagt ned av Stranda Energi AS og Stranda kommune kjøper derfor desse røra frå Stranda Energi AS og legg til rette for ei utbygging med rør i grunn istadenfor luftspenn i om lag 5,9 km.

For prosjekt kryss Langøyilivegen er der ei stor utfordring med tanke på trafikksikring. Dette er noko rådmann vil starte ein prosess for å utbetre. Rådmann forslår derfor å omdisponere kr. 1 126 000,- for å starte arbeidet med trafikksikring i dette trafikkarlege krysset.

I Stranda kommune er der fleire områder med dårleg mobildekning. Dette er normalt ikkje ei kommunal oppgåve å engasjere seg i. Rådmann vurderer det likevel slik at Stranda kommune bør vurdere å legge til rette for ei utbygging for å sikre mobildekning i områder ved å gjennomføre ei grunninvestering. Dette gjer ein for å sikre utbygging i enkelte område som mobiloperatørane elles ikkje vil få etablert dekning i.

I andre områder i Norge er det gjennomført utbygging ved det som er kalla «Haga modellen». Det inneber at kommunen investerer i for eksempel hytte og mast. Mobiloperatørane held med teknologi. Vidare forutsetter Stranda kommune at innbyggjarane bidreg med dugnad i prosjektet.

I Stranda kommune er Nibbedalen eitt område som har svært dårleg mobildekning. Rådmann legg derfor fram forslag om å investere i hytte og mast i dette området for å sikre utbygging.

Frå Telia har ein fått følgjande budsjettoppstilling for å få etablere hytte og mast i området:

Rigg og drift	75.000,-
Ev. helikopter (stipulert)	55.000,-
Grunnarbeider fundament og kabelgrøfter	30.000,-
Betongarbeider	170.000,-
Bygningsmessige arbeider hytte	18.000,-
Bygningsmessige arbeider mast	63.000,-
Utsparinger og gjennomføringer	10.000,-
Stål og metallarbeider	13.000,-
Jording	35.000,-
Ventilasjon	30.000,-
Fremføring av strøm (stipulert)	150.000,-
Anleggsbidrag (stipulert)	100.000,-
Oppmelding og tilkobling (erfaringstall)	10.000,-
Mast	150.000,-
Hytte	155.000,-
Frakt av hytte (stipulert)	20.000,-
Totalt	1.084.000,-

Dette er eit budsjett basert på erfaringstal. Av denne kostnaden forutset ein at innbyggjarane bidreg inn i prosjektet og at ei total investeringsramme vert på **kr. 900 000,- eks, mva** for Stranda kommune.

Dette er som nevnt eit nytt prinsipp å legge til grunn for å skaffe mobildekning i dei områder det i dag ikkje er dekning. Rådmann legg dette fram for politisk handsaming slik at politikarane kan vurdere om dette er ein måte å skaffe mobildekning på i dei områder der dette ikkje vert gjort av mobiloperatørane.

Vidare er det synleggjort eit behov for å gjere tiltak for oppsetting av vegnamnskilt. Rådmann forslår derfor å bruke kr. 250 000 + mva til dette ved å omdisponere investeringsmidlar i 2020.

Vurdering

Rådmann vurderer dei prosjekt som er skissert som viktige å gjennomføre. Når det gjeld mobildekning i Nibbedalen legg rådmann dette fram for å få ei prinsippavklaring av om dette kan vere ein måte å skaffe mobildekning på i områder som ellers ikkje vil kunne få mobildekning i overskueleg framtid. Rådmann vurderer det slik at desse prosjekta bør gjennomførast.

INTERIMREVISJON VED OPPDRAGSANSVARLEG REVISOR KATHRIN HARAM.

Vedlegg: presentasjon frå oppdragsansvarleg revisor.

Bakgrunn:

Interimsrevisjon er den revisjonen som blir gjennomført i løpet av året for å kontrollere at dei interne kontrollane fungerer som forutsett gjennom året. I interimsrevisjonen går revisor gjennom og testar rutinar, transaksjonar og rapportering innan utvalde område. Revisor har eit sjølvstendig fagleg ansvar for å revidere årsrekneskapen til kommunen i samsvar med lov, føresegner og god kommunal revisjonsskikk.

Rekneskapsrevisjon omfattar kommunen sin årsrekneskap, og dessutan årsrekneskapen i eventuelle kommunale føretak. Årsrekneskapane skal reviderast før dei blir lagde fram for handsaming i kommunestyret. I tillegg til revisjon av årsrekneskapen til kommunen vil også oppgåvene til revisor omfatte ei rekkje attestasjonar, til dømes meirverdiavgiftskompensasjon oppgåvene til kommunen.

I møte 8. februar 2021 vil oppdragsansvarleg revisor Kathrin Haram gje kontrollutvalet ein gjennomgang av interimsrevisjonen 2020. Hennar presentasjon ligg ved saka.

Kontrollutvalet bør også undersøke med revisor om funna i interimrevisjonen fører til eventuelle endringar for planen av revisjonen av årsrekneskapen 2020.

Tilråding til vedtak:

Stranda kontrollutval tek oppsummeringa frå Møre og Romsdal Revisjon SA til vitande.

Rapport etter interim 2020

STRANDA KOMMUNE

ORIENTERING I KONTROLLUTVALGET

Innledning

Planleggingen av revisjon handler i hovedsak om å forstå og kartlegge risiko for at det kan oppstå vesentlige feil i årsregnskapet.

Forståelsen bygger blant annet på erfaring fra tidligere års revisjon (herunder oppfølgingspunkter fra årsoppgjørrevisjonen 2019), og årlige risikovurderingshandlinger som følger av revisjonsstandardene,

Ved interimsrevisjon legges stor vekt på å oppdatere endringer og kartlegge transaksjoner i sentrale revisjonsprosesser, samt testing av internkontroll som er relevante for disse prosessene.

Denne rapporten tar opp unummererte forhold og/ eller forbedringspotensiale som er observert i interimsrevisjonen, samt andre opplysninger vi tenker kan være til nytte for administrasjonen og kontrollutvalg.

Virksomhetsstyring

- ▶ Testing av GITC (generelle IT-kontroller) ferdigstilt i desember 2020.
- 1. Test av tilgang til systemet etter at ansatte har sluttet. Vi fant ingen avvik under vår kontroll.

Årsavslutningsprosessen:

- ▶ Nye krav til revisjon av budsjettavvik. Presentasjon med administrasjonen i desember og sekretariatet i januar.
- ▶ Bruk av sjekklister for årsregnskap, årsberetning og noter.
- ▶ PBC liste.
- ▶ Årsmelding – pliktige forhold skilles ut som årsmelding i årsrapporten

Salgsområdet

- ▶ Ingen endring i kommunenes rutiner eller nøkkelpersonell på salgsområdet.
- ▶ Vi har gått gjennom rutinene i forbindelse med gjennomgang av utestående kundefordringer i forhold til tapsavsetning.

Innkjøp/ kostnadsområdet

- ▶ Ingen vesentlige endringer i kommunens rutiner eller nøkkelpersonell på området.
- ▶ Momskompensasjon
 - ▶ Obs på kostnader som skal viderefaktureres til andre kommuner
 - ▶ Vi mottar god dokumentasjon og eventuelle usikkerhetsmomenter tas opp med revisjonen (av administrasjon) i forkant av gjennomgang. Konstruktiv og åpen dialog.

Driftsmidler/ investeringer

- ▶ Skille mellom drift og investering – ingen vesentlige avvik funnet.
- ▶ Gjennomgang med administrasjonen vedrørende vurdering drift/ investering.

Lønnsområdet

- ▶ Ingen vesentlige endringer i kommunens rutiner eller nøkkelpersoner på området.
- ▶ Kontroll av riktig oppdatering av satser i lønnstabeller for de so, avlønnes etter kapittel 4.
- ▶ Gjennomgang av pensjonsberegning 2020.

Overføringsområde

- ▶ Ressurskrevende tjenester anses å være en stor og krevende attestasjon. Revisjonen anbefaler at alle som bidrar med grunndata er kjent med kriteriene i attestasjonen, og at de logiske sammenhengene blir godt vurdert.
 - ▶ Fordeling av timer mellom tjenestemottaker eks deling av nattevakt
 - ▶ Pris pr time
 - ▶ Totalbeløp per avdeling opp mot bokført kostnad i regnskapet.
- ▶ Sjekkliste spillemidler er sendt til kommunen høsten 2020.

Overføringsområde – attestasjon hittil i år 2020

► Momskompensasjon

Finansområdet

- ▶ Kontrollert at årets låneopptak er ihht vedtak i kommunestyret.
- ▶ Gjennomgang av rapport 1. og 2. tertial 2020 og kontrollert at disse er behandlet av kommunestyret.
- ▶ Nytt finansreglement vil bli behandlet i kommunestyret i 1. halvår 2021.

“ Vi vil bidra til at innbyggerne i
vårt distrikt får enda bedre
kommuner å bo i ”

- Møre og Romsdal Revisjon SA

PROSJEKTPLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON

Vedlegg: Prosjektplan frå kommunerevisjonen.

Bakgrunn:

Frå møteboka til Stranda kontrollutval 2. november 2020:

Kontrollutvalet sitt samrøystes vedtak:

Stranda kontrollutval bestillar ein prosjektplan innanfor temaet «vass- og avløpssystemet i Stranda kommune» som grunnlag for ein forvaltningsrevisjon rapport. Prosjektplanen skal leverast på neste møte i Stranda kontrollutval (planlagt til måndag 8. februar 2021) og være grunnlaget for bestilling av endeleg rapport.

Vedlagt ligg eit forslag til prosjektplan frå Kurt Løvoll i kommunerevisjonen. Denne fangar opp fleire av dei problemstillingane som kontrollutvalet diskuterte på sitt førre møte. Det er også mogleg å diskutere nærare denne plana i møtet og kome med innspel.

Kontrollutvalet i Stranda kommune bør derfor vedta forslag til plan og starte opp arbeidet med forvaltningsrevisjon i tråd med dette.

Tilråding til vedtak:

Kontrollutvalet igangsetjar arbeidet med ein forvaltningsrevisjon innanfor temaet vass og avløpssystemet i Stranda kommune i tråd med vedlagte prosjektplan.

PROSJEKTPLAN

STRANDA KOMMUNE

Vass- og avløpssystemet i Stranda kommune

JAN 2021

1 BAKGRUNN

Stranda kontrollutval bestilte ein prosjektplan innanfor temaet «vass og avløpssystemet i Stranda kommune» i sitt møte 02.11.2020 - sak 19/20. Bakgrunnen for bestillinga er Plan for forvaltningsrevisjon 2020-2023 vedteken i Stranda kommunestyre – sak 063/20.

Vatn og avløp i Stranda kommune

Stranda kommune eig og driftar Stranda vassverk, Geiranger, vassverk og Hellesylt vassverk. Liabygda vassverk er privateigd. Vasskvaliteten blir jamleg kontrollert gjennom vassprøvar etter eige program. Dei fleste husstandar og verksemdar i sentrumsnære område og bygdelag er tilknytt eit offentleg avløpsnett (Stranda.kommune.no).

I Risiko- og vesentlegvurdering av Stranda kommune 2020 vart kvaliteten i vassforsyning og avløp peika på som eit mogleg risikoområde. For 2019 var utskiftingstakta for leidningsnett avløp 1,66 %, det inneber ei utskiftstakt der ein i gjennomsnitt fornyar leidningane etter 60 år.

Ein kan her nemne at i kommunerekneskapen har ei avskriving på leidningane på 40 år. Det er viktig å ha ei god utskiftingstakt slik at ein ikkje skyv på desse forpliktinga til framtidige generasjonar. Det synast etter KOSTRA-tala å vere tilfellet for avløp, men ikkje for vatn.

I budsjettokumentet går det fram at det er fokus på vasskvalitet, men at Stranda kommune har fleire strekk med eternittrør som ikkje er skifta. Med dagens utskiftingsrate, vil det ta om lag 10-15 år før dei er ferdig med utskiftinga. I tillegg har dei ein god del eldre vassbasseng og kummer, som ikkje er i optimal stand. Det går og fram at ein ikkje har ei overordna oversikt over problematikk knytt til overvatn i Stranda kommune.

2 PROBLEMSTILLINGAR

Det skal utarbeidast problemstillingar for den enkelte forvaltningsrevisjon. Med utgangspunkt i bestillinga frå kontrollutvalet har revisjonen operasjonalisert forslag til problemstillingar, og meiner at desse er tilstrekkeleg konkretisert og avgrensa til å kunne bli svart ut.

Forslag til problemstillingar:

- 1) Har Stranda kommune utarbeidd plan for vedlikehald og fornying av vassforsyning og leidningsnett?
- 2) Har Stranda kommune etablert internkontroll for vassforsyning og vasskvalitet i kommunen, og blir denne følgt opp?
- 3) Har Stranda kommune gjennomført farekartlegging og utarbeidd beredskapsplan for tilgjengeleg og trygt drikkevatt?
- 4) Følgjer kommunen opp sitt ansvar som eigar av avløpsnettet?

Vi legg til grunn at det kan bli gjort justeringar og konkretiseringar av problemstillingar undervegs i prosjektet. Ved vesentlege endringar vil vi ta kontakt med kontrollutvalet. Vi vil uansett ha ein kontinuerleg dialog med kontrollutvalssekretariatet.

3 REVISJONSKRITERIER

Med utgangspunkt i problemstillingane skal det etablerast revisjonskriterie. Revisjonskriterie er dei krav, normer eller standardar som kommunen skal bli vurdert ut frå. Revisjonskriteriene skal vere grunna i, og utleidd frå, autoritative kjelder innanfor det reviderte området. Revisjonskriteriene skal vere relevante, konkrete og i samsvar med dei krav som gjeld for forvaltningsrevisjonsobjektet innafor den aktuelle tidsperioden.

Verksemder for vatn- og avløp er underlagt ei rekkje lover og forskrifter som regulerer og påverkar planlegging, utføring og drift av VA-anlegg (Vatn og Avløp).

Til dette prosjektet har vi utleidd revisjonskriterie frå:

- **Forskrift om vannforsyning og drikkevann (drikkevannsforskriften)**
- **Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven)**
- **Forskrift om begrensning av forurensning (Forurensningsforskriften)**

PROBLEMSTILLING 1: HAR STRANDA KOMMUNE UTARBEIDD PLAN FOR VEDLIKEHALD OG FORNYING AV VASSFORSYNING OG LEIDNINGSNETT?

Kjelder:

Forskrift om vannforsyning og drikkevann (drikkevannsforskriften).

§ 15. Distribusjonssystem og internt fordelingsnett

Vannverkseieren skal sikre at vannforsyningssystemets distribusjonssystem er i tilfredsstillende stand og driftes på en tilfredsstillende måte for å hindre at drikkevannet blir forurensset og for å bidra til bærekraftig bruk av grunnvann og overflatevann.

Vannverkseieren skal sikre at det utarbeides en plan for hvordan distribusjonssystemet skal vedlikeholdes og fornyes, og at denne planen er oppdatert og følges.

Eieren av internt fordelingsnett skal sikre at det interne fordelingsnettet er i tilfredsstillende stand, og at det ikke bidrar til at drikkevann i distribusjonssystemet blir forurensset.

Forskrift om vannforsyning og drikkevann (drikkevannsforskriften).

§ 16. Materialer

Vannverkseieren og eieren av internt fordelingsnett skal sikre at de materialene som kommer i kontakt med drikkevannet, er helsemessig trygge. Materialene skal ikke avgi stoffer til drikkevannet i helsefarlige mengder eller i mengder som bidrar til at drikkevannet blir mindre klart eller får framtreddende lukt, smak eller farge.

Forskrift om vannforsyning og drikkevann (drikkevannsforskriften).

§ 19. Prøvetakingsplan

Vannverkseieren skal utarbeide en prøvetakingsplan for vannforsyningssystemet.

Prøvetakingsplanen skal være basert på farekartleggingen i § 6, og inneholde en oversikt over

- a) prøvene som er nødvendige for å sikre og vise at vannforsyningssystemet oppfyller kravene i § 5. Dette inkluderer minstekravene til råvannsprøver omtalt i § 20 og minstekravene til drikkevannsprøver omtalt i § 21. Dersom et vannforsyningssystem mottar drikkevann fra et annet vannforsyningssystem, kan vannverkseierne ved disse vannforsyningssystemene samarbeide om prøvetakingsplanen*
- b) hvor prøvene skal tas, på vannbehandlingsanlegget og i distribusjonssystemet for å sikre at drikkevannet er i samsvar med kravene i § 5. Dersom vannverkseieren kan vise at konsentrasjonen av et gitt stoff i drikkevannet ikke øker utover i distribusjonssystemet, kan prøvene for analyse av disse stoffene tas rett etter vannbehandlingen*
- c) når prøvene skal tas. Råvannsprøvene og drikkevannsprøvene skal fordeles gjennom året eller bruksperioden for å være mest mulig representative*
- d) hvilke parametere de ulike prøvene skal analyseres for.*

Vannverkseieren skal sikre at prøvetakingsplanen er oppdatert og følges.

Utleidde revisjonskriterier:

- Kommunen skal utarbeide ein plan for korleis vassforsyninga skal bli vedlikehalden og fornya, og sikre at denne blir oppdatert og følgd.
- Kommunen skal sikre at leidningsnettet er i tilfredsstillande stand, slik at vatnet ikkje blir forureina av helsefarlege materialar.
- Kommunen skal utarbeide ein plan å ta prøver av vassforsyninga.

PROBLEMSTILLING 2: HAR STRANDA KOMMUNE ETABLERT INTERNKONTROLL FOR VASSFORSYNING OG VASSKVALITET I KOMMUNEN, OG BLIR DENNE FØLGTT OPP?

Kjelde:

Forskrift om vannforsyning og drikkevann (drikkevannsforskriften).

§7-Internkontroll

Vannverkseieren skal etablere internkontroll ved vannforsyningssystemet, og sikre at denne følges opp. Internkontrollen skal sikre og vise at kravene i denne forskriften etterleves, og skal tilpasses vannforsyningssystemets art og omfang.

Internkontrollen skal minst omfatte

- a) hvordan vannforsyningssystemet er organisert, og hvordan ansvaret og myndigheten er plassert*
- b) rutinene vannverkseieren har etablert for å sikre at kravene i denne forskriften etterleves*
- c) registreringer som viser at rutinene etterleves*
- d) rutinene som følges dersom det oppstår avvik fra kravene i denne forskriften og*
- e) rutinene som følges for å hindre at avvik fra regelverket gjentar seg.*

Internkontrollen skal være skriftlig ved vannforsyningssystem med produsert vann per døgn på minst 10 m³ drikkevann, eller som forsyner en eller flere sårbare abonnenter. Mattilsynet kan om nødvendig pålegge mindre vannforsyningssystemer å dokumentere internkontrollen skriftlig.

Vannverkseieren skal sikre at internkontrollen er oppdatert, og at alle som bidrar til å produsere og levere drikkevannet arbeider i samsvar med denne.

Kommunalteknisk VA norm for Sunnmøre frå 2015, som gjeld for Stranda kommune.

Denne norma inneheld dei tekniske krava som kommunen har vedtatt for å sikre teknisk kvalitet med omsyn til overordna målsetjing i planar og rutinar når kommunen skal eige, drive og vedlikehalde VA-anlegg (Vann og Avløp).

Utleidde revisjonskriterier:

- Kommunen skal utarbeide skriftleg internkontroll for vassforsyninga.
- Kommunen skal sikre at internkontrollen er oppdatert og at alle som bidrar med å produsere og levere drikkevannet følger denne.
- Rutinene som kommunen har etablert for å sikre at krava til vatn og avløp blir følgt, skal vere ein del av internkontrollen.

**PROBLEMSTILLING 3: HAR STRANDA KOMMUNE GJENNOMFØRT
FAREKARTLEGGING OG UTARBEIDD BEREDSKAPSPLAN FOR
TILGJENGELEG TRYGT DRIKKEVATN?**

Kjelde:

Forskrift om vannforsyning og drikkevann (drikkevannsforskriften).

§11 – Beredskap

Vannverkseieren skal sikre at det gjennomføres nødvendige beredskapsforberedelser og utarbeides beredskapsplaner i samsvar med helseberedskapsloven og forskrift om krav til beredskapsplanlegging.

Vannverkseieren av vannforsyningssystemer med produsert vann per døgn på minst 10 m³ drikkevann, eller som forsyner en eller flere sårbare abonnenter, skal utarbeide en plan for beredskapsøvelser i samsvar med § 7 i forskrift om krav til beredskapsplanlegging. Vannverkseieren skal sikre at denne planen er oppdatert og følges.

Forskrift om vannforsyning og drikkevann (drikkevannsforskriften).

§6 – Farekartlegging og farehåndtering

Vannverkseieren skal identifisere farene som må forebygges, fjernes eller reduseres til et akseptabelt nivå for å sikre levering av tilstrekkelige mengder helsemessig trygt drikkevann som er klart og uten fremtredende lukt, smak og farge.

Vannverkseieren skal sikre at tiltak som forebygger, fjerner eller reduserer farene til et akseptabelt nivå, identifiseres og gjennomføres.

Farekartlegging og farehåndtering skal danne grunnlag for beredskapsforberedelser som er beskrevet i § 11.

Vannverkseieren skal sikre at farekartleggingen og farehåndteringen er oppdatert.

Utleidde revisjonskriterier:

- Kommunen skal utarbeide beredskapsplan for tilgjengelig trygt drikkevann og sikre at den er oppdatert og at den blir fulgt.
- Ved utarbeiding av beredskapsplan skal kommunen kartlegge farer som må reduserast eller bli fjerna for å sikre levering av helsemessig trygt drikkevann.

PROBLEMSTILLING 4: FØLGJER KOMMUNEN OPP SITT ANSVAR SOM EIGAR AV AVLØPSNETTET?

Kjelde:

Forurensningsloven § 21. (definisjoner)

Med avløpsanlegg forstås anlegg for transport og behandling av avløpsvann.

Med avløpsvann forstås både sanitært og industrielt avløpsvann og overvann.

Forurensningsloven § 24. (drift og vedlikehold av avløpsanlegg)

Kommunen er ansvarlig for drift og vedlikehold av avløpsanlegg som helt eller delvis eies av kommunen. Ved private avløpsanlegg er eier av den eiendom som anlegget først ble anlagt for, ansvarlig for drift og vedlikehold.

Forurensningsforskriften § 13-6. Avløpsnett

Avløpsnett skal, uten at det medfører uforholdsmessig store kostnader, dimensjoneres, bygges, drives og vedlikeholdes med utgangspunkt i den beste tilgjengelige teknologi og fagkunnskap, særlig med hensyn til

- a) avløpsvannets mengde og egenskaper,*
- b) forebygging av lekkasjer, og*
- c) begrensning av forurensning av resipienten som følge av overløp.*

Den ansvarlige skal legge til grunn anerkjente metoder som beslutningsgrunnlag for rehabilitering av avløpsnett.

Den ansvarlige skal som en del av internkontrollen ha en samlet oversikt over alle overløp på avløpsnett. Oversikten skal inkludere eventuelle lekkasjer av betydning.

Utleidde revisjonskriterier:

- Kommunen skal sikre at avløpsnett blir dimensjonert, bygd, drive og vedlikeholdt med best mulig tilgjengelig teknologi og fagkunnskap.
- Kommunen skal sikre at avløpsvatnet har rett mengde og egenskaper, og forebygge lekkasjer.
- Kommunen skal sikre at forurensning i avløpsnett blir avgrensa.

4 METODE OG AVGRENING

Undersøkinga blir gjennomført etter Norges Kommunerevisorforbund (NKRF) sin standard for forvaltningsrevisjon (RSK 001). Vi vil i dette prosjektet nytte fleire metodar for å hente inn data. Dette styrker undersøkinga si truverdigheit og minskar risikoen for at vi tar feil. Vi skal hente inn data i tilstrekkeleg omfang for å svare på problemstillingane.

Datamateriale til rapporten vil bli henta inn gjennom:

- Analyse av dokument slik som prøveresultat for vatn og avløp, tilsynsrapportar frå fylkesmannen, internkontroll, beredskapsplan, prøveplanar, ROS-analyse.
- Intervju. Vi ser for oss å hente inn informasjon frå følgjande tilsette i kommunen:
 - Rådmannen (og kommunalsjef) om internkontroll
 - Einingsleiar Næring og Teknisk om handtering av avvik og beredskap
 - Ansvarleg for drift, vedlikehald og sikring av vassverk
 - Ansvarleg for prøvetaking og registrering av vasskvalitet

Ein forvaltningsrevisjon blir gjennomført innan ei avgrensa tidsperiode, og vi kan berre gå god for våre funn på undersøkingstidspunktet.

AVGRENING

Denne forvaltningsrevisjonen tek for seg dei områda og tema som naturleg kjem inn under dei valte problemstillingane. Vurderingar og konklusjonar omfattar difor berre desse definerte tema.

Vi har avgrensa undersøkinga til ikkje å omfatte slamsystem. Vi har også avgrensa til å berre hente informasjon frå dei kommunale vassverka, ikkje dei privateigde.

5 PROSJEKTGRUPPE OG TIMEANSLAG

NAVN	TITTEL
Kurt Anders Løvoll	Oppdragsansvarleg
Lillian Reder Kristoffersen	Forvaltningsrevisor
Kathrin Haram	Rekneskapsrevisor

Vi vurderer at prosjektet kan bli gjennomført på om lag 300 timer. Timeanslaget inneheld førebuing av prosjektet, utarbeiding av problemstillingar og prosjektplan, datainnsamling- og analyse, utarbeiding og kvalitetssikring av rapport. Timetalet omfattar også presentasjon av ferdig rapport for kontrollutvalet.

6 FRAMDRIFTSPLAN

AKTIVITET	PLANLAGT UTFØRT
Handsaming av prosjektplan i kontrollutvalet	08.02.2021
Oppstartsbrev til rådmann	09.02.2021
Oppstartsmøte med rådmann	Februar 2021
Intervju, dokumentgjennomgang	Mars-April 2021
Arbeid med rapport	April-Mai 2021
Høyringsperiode	Månadsskifte Mai/Juni 2021
Rapport til kontrollutvalet ved sekretariatet	20. juni 2021

For å kunne gjennomføre prosjektet innan fristen og med stipulert timebruk er det naudsynt at kommunen sender over dokumentasjon innan dei fristar som blir sett. I tillegg er vi avhengige av at valte personar stiller til intervju og verifiserer referatet innan rimeleg tid.

7 DEFINISJONAR

Drikkevannsforskrifta §3 har følgjande definisjonar på ord innan vassforsyning og vatn:

a) distribusjonssystem: teknisk anlegg som fordeler eller oppbevarer drikkevann fra vannbehandlingsanlegget frem til påkoblingspunktet mot enkeltvannforsyning eller internt fordelingsnett eller til og med tappepunkt som vannverkseieren er ansvarlig for

b) drikkevann: alle former for vann som enten ubehandlet eller etter behandling skal drikkes, brukes i matlaging, til andre husholdningsformål eller i næringsmiddelforetak der det stilles krav om bruk av drikkevann. Drikkevann omfatter ikke rent vann og rent sjøvann som definert i næringsmiddelhygieneforskriften

c) enkeltvannforsyning: system som leverer drikkevann til kun en enkelt bolig eller fritidsbolig, og som består av ett eller flere av følgende elementer: vanntilsigsområde, råvannskilde, teknisk installasjon som behandler vannet og teknisk installasjon som fordeler eller oppbevarer drikkevannet. Enkeltvannforsyning omfatter også stikkledning og teknisk installasjon som fordeler eller oppbevarer drikkevannet fra og med påkoblingspunktet mot vannforsyningssystemets distribusjonssystem eller internt fordelingsnett

d) hygienisk barriere: naturlig eller konstruert hindring eller tiltak som fjerner eller inaktiverer sykdomsfremkallende virus, bakterier, parasitter eller andre mikroorganismer, eller som fortynner, fjerner eller omdanner kjemiske stoffer til et nivå hvor de ikke lenger utgjør en helserisiko

e) internt fordelingsnett: teknisk installasjon som ikke er en enkeltvannforsyning og som fordeler eller oppbevarer drikkevannet fra og med påkoblingspunktet mot vannforsyningssystemets distribusjonssystem til påkoblingspunktet mot enkeltvannforsyning eller til og med tappepunkt som eieren av internt fordelingsnett er ansvarlig for. Internt fordelingsnett er inne i en bygning eller mellom bygninger med den samme eieren, eller på luft- og sjøfartøyer som bunkrer vann

f) produsert vann per døgn: den mengden drikkevann som går ut fra vannbehandlingsanlegget i et gjennomsnittsdøgn den uken av året med høyest produksjon, eller som i tilsvarende uke mottas inn på et distribusjonssystem som utgjør et vannforsyningssystem alene. For vannforsyningssystemer uten vannmåler beregnes mengden produsert vann per døgn ved å multiplisere antall personer forsynt i den uken av året hvor vannforsyningssystemet forsyner flest personer, med $0,2 \text{ m}^3$

g) råvann: vann som brukes til produksjon av drikkevann

h) råvannskilde: vannforekomst som råvann hentes fra

i) sårbar abonnent: abonnent som kjennetegnes ved stor risiko for sykdom eller andre alvorlige konsekvenser dersom det ikke leveres tilstrekkelige mengder helsemessig trygt drikkevann

j) vannbehandlingsanlegg: teknisk anlegg som fordeler eller oppbevarer vannet fra råvannskilden og frem til og med det tekniske anlegget som behandler vannet i et vannforsyningssystem

k) vannforsyningssystem: system som ikke er enkeltvannforsyning, og som består av ett eller flere av følgende elementer: vanntilsigsområde, råvannskilde, vannbehandlingsanlegg og distribusjonssystem. Vanntilsigsområdet eller råvannskilden utgjør alene ikke et vannforsyningssystem

l) vanntilsigsområde; område, over og under bakken, som vannet i råvannskilden kommer fra

m) vannverkseier: den eller de fysiske eller juridiske personene som har ansvaret for at kravene til vannforsyningssystemet etterleves.

Saksgang: kontrollutvalet
Saks nr.: 06/21

Møtedato: 2. mars 2021
Sakshandsamar: Kjetil Kvammen/
Bjørn Tømmerdal

KOMMUNAL INTERNKONTROLL

Vedlegg: Utskrift av kommunelova §§ 25-1 og 25-2

Bakgrunn:

1. Kva er internkontroll?

Internkontroll er ein del av kommunen sin eigenkontroll. Den eigenkontrollen som **kontrollutvalet** og **revisjonen** utfører vert styrd av kommunen sine folkevalde, medan internkontrollen vert leia av **kommunedirektøren**.

Målsetjinga for internkontrollen er at administrativ drift skal gå føre seg i samsvar med lova og anna regelverk. Gjennom internkontrollen vert det vidare lagt til rette for at administrasjonen skal vere gjenstand for ein trygg kontroll.

Internkontrollen gjeld altså kommunen sin administrasjon, dvs. alle aktivitetar som ikkje inngår som ein del av dei folkevalde sine oppgåver og roller.

Ein god internkontroll vil automatisk redusere trongen for tilsyn frå staten. Slike eksterne tilsynsfunksjonar kan då i større grad verte utførde som kontroll av kommunen sin internkontroll (systemrevisjon) i staden for tilsyn basert på enkelthendingar. Et godt system for internkontroll styrker difor det kommunale sjølvstyre.

Kommunedirektøren delegerer i stor grad mynde til dei tenesteutøvande sektorane i kommunen. Dette føreset at det er etablert rutinar og system som sikrar forsvarleg styring og kontroll. Dersom dette manglar, vil kommunedirektøren ikkje ha tilstrekkeleg kontroll med tenestene i sektorane slik at f.eks. lovbrøt lettare kan bli oversett, problemområde blir ikkje avdekka, ein set ikkje i verk tiltak for forbedringar og borgarane får kanskje ikkje den kvaliteten på tenestene som dei har krav på.

2. Ny kommunal lovgjeving om internkontroll frå 1. januar 2021

Det er kapittel 25 i den nye kommunelova som samla regulerer kravet om internkontroll og kommunen sine plikter på dette området. Eit av føremåla med ny lovgiving var å samle reglane for slik kontroll og gjere dei tydelegare, lettare tilgjengeleg og enklare å praktisere.

De nye reglane innfører minimumskrav til internkontroll. Det betyr at lova ikkje er uttømande for all internkontroll. Kommunen kan difor innføre annan og meir omfattande internkontroll i

tillegg. Men den nye lova var meint å samordne og forenkle regelverket, også for dei mindre kommunane. Samtidig er det stilt opp krav til både aktivitetar og innhald.

Regelverket er med dei nye endringane gjort enklare å praktisere. Kommunedirektøren kan til ein kvar tid gjere eigne vurderingar og prioriteringar i eigen kommune og rette internkontrollen mot område der det er størst behov. Lova gjer greie for konkrete oppgåver som kommunedirektøren til ein kvar tid må vurdere opp mot situasjonen i eigen kommune.

Det er i forarbeida til lova framheva at internkontrollen skal vere **ein løpande prosess** og at dei nye reglane ikkje nødvendigvis skal innebere meir internkontroll, men at den blir betre.

Vektlegginga av internkontrollen er meir synleg i lova der dette området no er vigd eit eige kapittel. I den tidlegare kommunelova (av 1992) var reglane om dette meir «bortgøymde».

Det kan nemnast at internkontroll òg gjeld for kommunale føretak. I føretaket er det styret sitt ansvar på påsjå at dagleg leiar oppfyller lova sine krav til internkontroll.

3. Kvifor er internkontrollen viktig ?

I NOU 2016:4 heiter det:

«Internkontroll er nødvendig for å ha kontroll med kommunens administrasjon. En god internkontroll vil bidra til at kommunane i større grad drives i tråd med gjeldande lover og forskrifter, og at administrasjonen følger opp mål og vedtak de folkevalgt organer har fastsett. Dette er igjen viktig for at innbyggjarane skal sikres det de har krav på, for at lokaldemokratiet fungerer ved at beslutninger fra de folkevalgte faktisk følges opp, og for å unngå misligheter og korrupsjon og så vidare. Internkontrollen har således stor betydning både frå et samfunnsmessig perspektiv og for enkeltpersonar.»

Reglane om internkontroll legg ansvaret på kommunedirektøren. Likevel må i praksis heile administrasjonen vere delaktig i å oppfylle internkontrolltiltaka.

I høve til dei **folkevalde** vil internkontrollreglane gjere kommunedirektøren sitt kontrollansvar tydelegare. **Innbyggjarane** i kommunen vil få styrka tillit til at kommunen sjølv følgjer opp og rettar opp det som måtte vere uheldig, slik som vedtak som ikkje er i samsvar med lova, misligheter, korrupsjon o.l., samtidig som det vert levert gode tenester og ikkje minst at den kommunale drifta blir effektiv.

4. Kontrollutvalet si verksemd i høve til internkontrollen

Internkontrollen si innverknad på statleg tilsyn og det kommunale sjølvstyre er allereie nemnd. Tenlege system for internkontroll vil redusere omfanget av feil og avvik, uønskte hendingar, mv. og dermed behovet for hendingsbaserte tilsyn.

Tilsvarande positive verknader vil ein effektiv internkontroll ha for ulike andre område av kommunen sin eigenkontroll, slik som på ansvarsområda for kontrollutvalet og revisjonen.

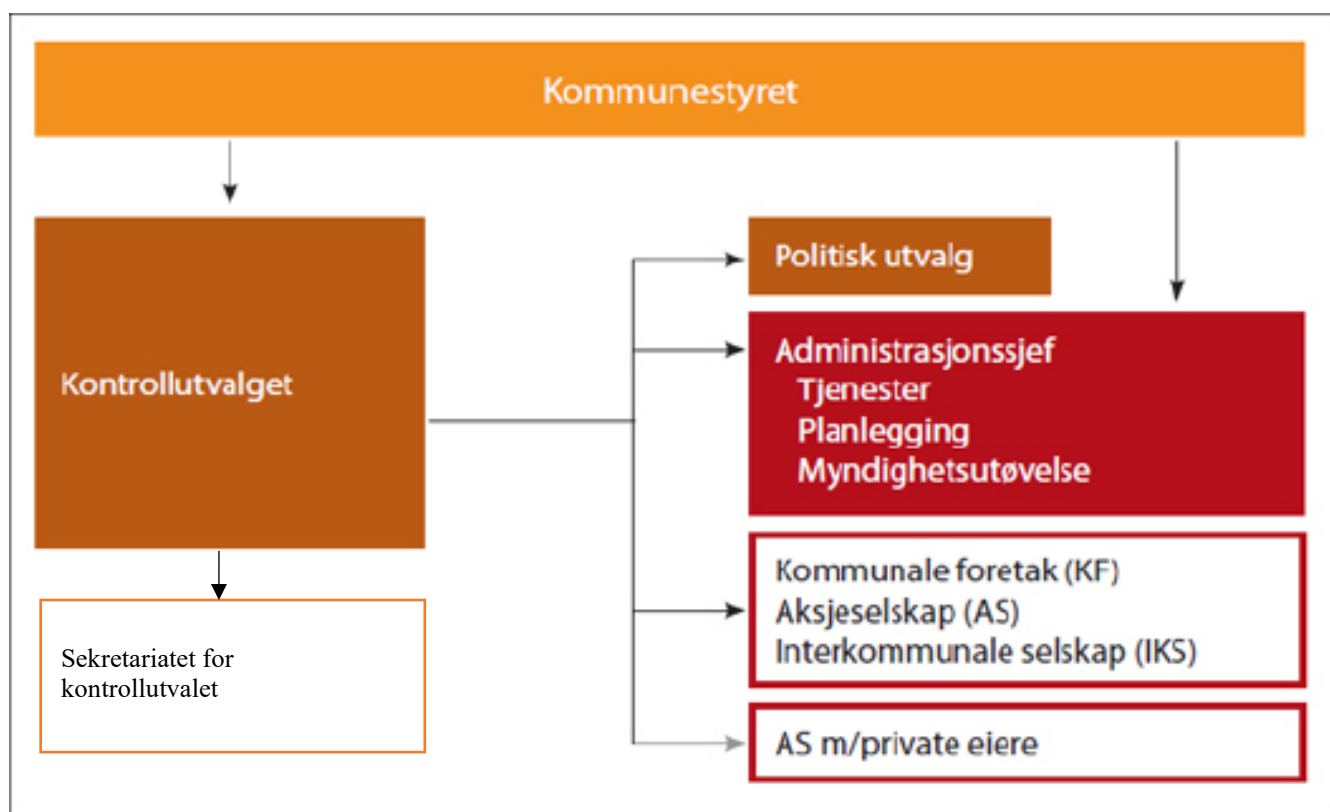
Kommunestyret har den mest sentrale rolla som kommunen sitt kontrollorgan. Det er kommunestyret som har det overordna kontrollansvaret for den kommunale verksemda.

Kontrollutvalet skal føre ein løpande kontroll i kommunen på kommunestyret sine vegne og rapportere resultatet av arbeidet sitt til kommunestyret. I § 23-2 gir kommunelova nærare reglar om lovpålagde oppgåver som fell innafor kontrollutvalet sitt ansvar og mynde. I rolla med å utføre kontrollansvaret er kommunen sin administrasjon sentral.

Frå kommunestyret går det ei kontroll-line til kommunedirektøren som, ved sidan av andre kontrollfunksjonar, og skal føre kontroll med kommunen si administrative verksemd gjennom systemet for internkontroll.

Den andre kontroll-lina frå kommunestyret går til kontrollutvalet som er ansvarleg for kontroll og tilsyn med heile den kommunale verksemda, både administrasjonen og dei folkevalde organa.

Prinsippskisse som viser korleis kommunestyret utøver det overordna tilsynsansvaret sitt via dei to styringslinene

Av kommunelova § 23-1 første ledd går det fram at kontrollutvalet «skal føre løpende kontroll» på kommunestyret sine vegne. Kontrollutvalet kan i prinsippet behandle eitkvart tilhøve ved kommunen si verksemd, så lenge det kan definerast som kontroll eller tilsyn (jfr. Kontrollutvalsboka, 2. utg. side 12).

Kontrollutvalet har difor høve til å føre kontroll og tilsyn med at kommunedirektøren oppfyller si plikt til å etablere system og rutinar for å oppnå ein føremålstenleg internkontroll. Kontrollutvalet sitt tilsyn kan og omfatte både systema og kommunedirektøren si rapportering til kommunestyret.

Kontrollutvalet skal føre tilsyn med at systema på dette området fungerer, blir oppdatert og blir brukt etter si hensikt.

Også i tilknytning til konkrete sakstilfelle kan kontrollutvalet stille spørsmål og vurdere om internkontrollen har hatt den kvaliteten som må forventast, og om uønskt resultat kunne ha vore unngått gjennom ein betre tilpassa internkontroll.

Når det gjeld kommunale føretak vil det vere kontrollutvalet si oppgåve og ansvar å påsjå at styret utfører tilsynsoppgåva si overfor dagleg leiar

5. Praktiske eksempel

5.1. Rutinar ved sjukeheim – liv og helse

Kommunen hadde i fleire år etterlyst ei meir systematisk oppfølging av hjarte- og lungeredning. Då fylkesmannen påpeikte at rutineane for dette umiddelbart måtte endrast, vart det sett opp informasjon om dette på alle vaktrom.

Fylkesmannen kommenterte dette slik:

«Det er etter dette fortsatt uklart for Fylkesmannen hvordan ledelsen ved helsetunet har forsikret seg om at riktige rutiner er implementert og at de er enhetlige», skriv fylkesmannen. «Fylkesmannen savner en redegjørelse for kommunens internkontroll som skal sikre at samtlige ansatte har de nødvendige forutsetningene for å utføre sine arbeidsoppgaver på en forsvarlig måte.»

«Vi ber om at kommunen konkretiserer og dokumenterer dette», skriv fylkesmannen i brevet sitt.

5.2. Brannførebygging i kommunale bygg – avkorting i forsikring

Norsk Kommunalteknisk Forening (NKF), som samarbeider for å bidra til god forvaltning av kommunale bygg, uttalar:

«En utfordring mange oppdager for sent, er at manglende internkontroll kan gi store reduksjoner i et forsikringsoppgjør. Dette kommer på toppen av kostnadene kommunen må beregne når et nytt kommunalt formålsbygg må bygges opp etter det som er brent ned. »,»,

NKF har utviklet verktøy som skal bidra til å sikre disse rutineane, og som også er nyttig grunnlag når kommunestyrene blir utfordret på å prioritere midler til drift og ikke minst brannførebyggende tiltak.»

5.3. Drikkevatn frå kommunalt anlegg – om vassforsyninga er trygg

«Forhåpentligvis kan du svare at statlige tilsyn og kommunens internkontroll tyder på at alle krav og pålegg blir fulgt, og at målingene så langt viser at vannkvaliteten er god. Og at innbyggerne vil bli varslet så raskt det lar seg gjøre, hvis det skulle oppstå tvil.»
(Kilde: Kommunal Rapport)

6. Kommunedirektøren si rapportering

Etter kommunelova § 25-2 skal kommunedirektøren rapportere til kommunestyret om internkontroll minst éin gong i året.

«I kravet om *rapportering om internkontrollen* ligger det at det både skal rapporteres om systemer, rutiner og løpende internkontrollarbeid, og det skal rapporteres om konkrete kontroller som er gjennomført. Hvor mye det skal sies om dette, og det generelle omfanget av og detaljeringsgraden på en slik rapportering, er det opp til kommunestyret å bestemme. Dersom kommunestyret ikke har bestemt noe, vil kommunedirektøren ha frihet til å tilpasse rapporteringen» (**Prop. 46 L (2017-2018 s. 413)**).

I mange tilfelle er internkontrollrapporteringa inntatt i årsberetninga.

Oppsummering

Internkontrollen er betre synleggjort i den nye kommunelova. Både målsetjingane og midlane er enklare formulert. Dermed ligg internkontrollen og opnare og meir tilgjengeleg for kontrollutvalet sin kontroll.

Lova si punktvisse opprekning av minimumskrava gjer at kontrollutvalet som regel vil kunne be om innsyn i korleis oppgåva vert løyst.

At kommunedirektøren har etablert eit forsvarleg system på dette området vil vere naturleg for eit kontrollutval å få orientering om.

Tilråding til vedtak:

1. Kontrollutvalet syner til den store betydninga internkontrollen har for den kommunale verksemda.
2. Utvalet bed om å få ei orientering frå kommunedirektøren om arbeidet med internkontrollen i kommunen.

Kommunelova Kapittel 25. Internkontroll

§ 25-1. Internkontroll i kommunen og fylkeskommunen

Kommuner og fylkeskommuner skal ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges. Kommunedirektøren i kommunen og fylkeskommunen er ansvarlig for internkontrollen.

Internkontrollen skal være systematisk og tilpasses virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold.

Ved internkontroll etter denne paragrafen skal kommunedirektøren

- a) utarbeide en beskrivelse av virksomhetens hovedoppgaver, mål og organisering
- b) ha nødvendige rutiner og prosedyrer
- c) avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik
- d) dokumentere internkontrollen i den formen og det omfanget som er nødvendig
- e) evaluere og ved behov forbedre skriftlige prosedyrer og andre tiltak for internkontroll.

§ 25-2. Rapportering til kommunestyret og fylkestinget om internkontroll og statlig tilsyn

Kommunedirektøren skal rapportere til kommunestyret og fylkestinget om internkontroll og om resultater fra statlig tilsyn minst én gang i året.

ÅRSMELDING 2020 STRANDA KONTROLLUTVAL

Bakgrunn:

Etter Lov om kommunar og fylkeskommunar § 23-1 er det pålagt for kommunane å ha kontrollutval. Kommunelova har som føremål at kommunen si verksemd skal:

- Legge til rette forholda for eit funksjonsdyktig kommunalt folkestyre
- og for ei rasjonell og effektiv forvaltning av dei kommunale fellesinteressene innanfor ramma av det nasjonale fellesskapet og med sikte på ei berekraftig utvikling.
- Legge til rette for ei tillitsskapande forvaltning som bygg på ein høg etisk standard

Dette gir mål for kontrollutvalet sitt arbeid og peikar ut ei retning for korleis utvalet skal utøve rollen sin. Desse måla skal vere å finne igjen i føremålet med både rekneskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon selskapskontroll og andre typar kontrollar. Årsmeldinga gir informasjon om kva for oppgåver kontrollutvalet har hatt fokus på i 2020 og dermed kva utvalet har gjort for å bidra til å nå dei overordna måla.

Utvalet skal på vegne av kommunestyret stå for det løpande tilsynet med kommunen si forvaltning. Utvalet rapporterer og gir innstilling direkte til kommunestyret i saker der dette er oppgåva. I medhald av kommunelova har kommunaldepartementet fastsett forskrifter om kontrollutval den 17. juni 2019. I forskrifta er det gitt reglar for val og samansetting av utvalet, om utvalet sitt ansvar og oppgåver, om saksbehandling og sekretariat.

Mellom anna skal utvalet føre tilsyn med at revisjon av årsrekneskapen skjer på ein tilfredsstillande måte og at det blir utført forvaltningsrevisjon og tilsyn med eigarskapet i selskap der kommunen er eigar eller deleigar i. Etter regelverket skal kontrollutvalet ha eige sekretariat, uavhengig av administrasjonen og den valde revisjon. Sekretariatet skal mellom anna sjå til at sakene som blir lagt fram for kontrollutvalet er forsvarleg utgreidd.

Kontrollutvalet si samansetting i 2020:

Leiar:	Helge Kvame
Nestleiar:	Per Ingebrigt Karbø
Medlem:	Anne Melgaard Tårn
Medlem:	Eva Rinde Habostad
Medlem:	Vebjørn Skog

Aktiviteten i året

Kontrollutvalet har hatt 5 møte i 2020 og behandla 21 saker. Dette er ein høgare aktivitet enn førre år, og aktiviteten er eit resultat av det behovet kontrollutvalet har hatt for å ta opp fleire saker.

Møtebøker frå kontrollutvalet sine møte blir oversendt kommunestyret til orientering. Kommunestyret får dermed løpande oversikt over aktiviteten i kontrollutvalet. I saker der kontrollutvalet gir innstilling eller uttalar til kommunestyret blir det sendt sær utskrift og saksdokument til kommunestyret. Innstillingsretten i slike saker ligg til kontrollutvalet.

Det har blitt lagt vekt på å delta i relevante fora for å halde seg oppdatert om informasjon som er aktuell for kontrollutvalet sine oppgåver. Diverre har korona situasjonen i Noreg også hatt konsekvensar for Stranda kontrollutval.

Planlagde konferansar har blitt avlyst og kontrollutval møtet i april blei gjennomført som telefonmøte/teams. Møta har likevel blitt gjennomført i tråd kommunelegen sine anbefalingar og i tråd med møteplanen.

Når kontrollutvalet har ønska meir informasjon om kommunen si verksemd og samtidig gjere eigen funksjon meir kjent, har rådmannen blitt invitert for å orientere. Også revisor har blitt invitert til å orientere om revisjonsarbeidet.

I tillegg til behandling av kommunen sine rekneskap og årsmelding, har kontrollutvalet også sett det som ei viktig oppgåve å ha ei løpande oppfølging av kommunerevisjonen sine merknader. Kontrollutvalet har også fått ei orientering om revisjonsplanen for rekneskapsåret 2020, handsama interimrevisjon 2019 og etterlevingskontroll.

Både plan for forvaltningsrevisjon og plan for eigarskapskontroll er handsama og oversendt kommunestyret. Kontrollutvalet har fått fleire orienteringar frå administrasjonen for å halde seg oppdatert og sikre seg god oversikt. Kontrollutvalet har fått utarbeidd nytt reglement for Stranda kontrollutval og fått godkjent dette av kommunestyret.

Medlemene i kontrollutvalet er kjent med at kontrollutvalet sine oppgåver er mange og viktige. Derfor har det blitt gitt prioritet å styrke dette arbeidet. Kontrollutvalet har teke sikte på å bidra til at det blir skapt tillit til kommunen og at kommunen fram står som truverdig for brukarar og innbyggjarar i tenesteproduksjon, utøving av mynde og forvaltningsfunksjonar.

Tilråding til vedtak:

Stranda kontrollutval godkjenner årsmeldinga for 2020. Den blir å sende over til kommunestyret til orientering.